

EETUn kannanotto kuluttajaturvallisuuslain uudistamistyöhön

Kuluttajaturvallisuuslain uudistaminen uhkaa kansalaisjärjestötoiminnan tulevaisuutta

Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry esittää huolensa Työ- ja elinkeinoministeriön suunnitelmista uudistaa kuluttajaturvallisuuslakia koskemaan myös vapaiden kansalaisjärjestöjen elinkeinotoiminnan ulkopuolista sääntömääräistä perustoimintaa.

Yleishyödyllisten yhdistysten toiminta on lähtökohdiltaan aivan erilaista kuin elinkeinotoiminta, jonka asiakkaiden tärkeäksi oikeussuojakeinoksi kuluttajaturvallisuuslaki on alun perin laadittu. Yhdistyksen jäsenet järjestävät toimintaa valtaosin vapaaehtoisvoimin. Onkin selvää, ettei yhdistystoiminta voi olla kuluttajaturvallisuuslainsäädännön mukaista kuluttajapalvelua. Suomalaiseen järjestötoimintaan osallistuvat kansalaiset eivät ole ”kuluttaja-asiakkaita”, jotka nauttivat oman yhdistyksensä elinkeinotoimintapalveluista. Toteutuessaan kuluttajaturvallisuuslain uudistus asettaisi suomalaisille yhdistyksille uusia, monimutkaisia hallinnollisia ja turvallisuuteen liittyviä velvoitteita, jotka on perustellusti tähän asti asetettu voittoa tavoitteleville yrityksille niiden kuluttajille suunnattua elinkeinotoimintaa varten.

EETU huomauttaa, että kansalaisjärjestöjen toimintaa säätelee Suomessa ensisijaisesti yhdistyslaki, jonka keskeisenä tavoitteena on varmistaa yhdistysten toiminnan avoimuus, demokraattisuus ja lainmukaisuus, mikä tukee kansalaisyhteiskunnan vahvistumista ja yhdistysten jäsenten oikeuksien suojelua. Toteutuessaan nyt laadittu lakiehdotus heikentäisi kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytyksiä asettamalla epärealistisia vaatimuksia yhdistyksille, jotka perinteisesti luottavat jäsentensä vapaaehtoiseen työpanokseen ja yhteisöllisyyteen. On suuri vaara, että yhdistysten vastuutehtäviin ei näiden kohtuuttomien vaatimusten johdosta enää löydetä luottamushenkilöitä.

EETU yhtyy niihin lakiuudistuksen kriitikoihin, jotka ovat perustellusti huomauttaneet, että nyt valmisteltu kuluttajaturvallisuuslain uudistus on jyrkässä ristiriidassa pääministeri Orpon järjestö- ja vapaaehtoistoiminnan hallinnollista taakkaa keventävien suunnitelmien kanssa.

Esitys kohdentuu mitä suurimmassa määrin iäkkäisiin järjestötoimijoihin. Valtaosa suurimpien kansanterveys- ja potilasjärjestöjen jäsenistä on yli 70-vuotiaita. Vapaaehtoistyön tekijöistä kaikkein aktiivisin ryhmä ovat eläkeläiset. Ilman sosiaali- ja terveysjärjestöjen vapaaehtoisia monia suomalaisten hyvinvointia tukevia palveluja ei olisi, eikä julkinen sektori pysty paikkaamaan järjestöjen ja vapaaehtoisten tekemää työtä.

Vuonna 1919 Suomen tasavallan ensimmäisten lakien joukossa tuli voimaan yhdistyslaki. EETU muistuttaa, että vapaus yhdistyä ja toimia yhteisen asian puolesta on kansalaisten perusoikeus. Työ- ja elinkeinoministeriön suunnitelmat ulottaa yleishyödyllinen yhdistystoiminta kuluttajaturvallisuuslain soveltamisalan piiriin on jyrkässä ristiriidassa tämän perusoikeuden toteutumisen kanssa. Perustuslailliset oikeudet kuuluvat yhdistyksille myös jatkossa.

Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry – Pensionärsförbundens intresseorganisation PIO rf on kuuden valtakunnallisen eläkeläisjärjestön yhteistyöelin. Sen jäsenjärjestöt ovat:

- Eläkeliitto ry
- Eläkeläiset ry
- Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry
- Kansallinen senioriliitto ry
- KRELLI Kristilliset eläkeläiset ry
- Svenska pensionärsförbundet rf